

ALBERTO MORAVIA

RÖNTGENCİ

DESTEK YAYINLARI: 1087

EDEBİYAT: 336

RÖNTGENCİ / ALBERTO MORAVIA

Orjinal adı: Uomo Che Guarda

© Bu kitabın Türkçe yayın hakları ONK ajans aracılığıyla alınmıştır.

© 2019 Bompiani/Giunti Editore S.p.A., Firenze-Milano

First published under the imprint Bompiani in 1985

www.giunti.it

www.bompiani.it

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu

Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun

Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül

Çevirmen: Yavuz Talip

Editör: Özlem Küskü

Son Okuma: Devrim Yalkut

Kapak Tasarım: İlknur Muştu

Sayfa Düzeni: Cansu Poroy

Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak-Mesud Topal

Destek Yayınları: Mayıs 2019

Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-605-311-597-7

© Destek Yayınları

Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul

Tel. (0) 212 252 22 42

Faks: (0) 212 252 22 43

www.destekdukkani.com

info@destekyayinlari.com

facebook.com/DestekYayinevi

twitter.com/destekyayinlari

instagram.com/destekyayinlari

www.destekmedyagrubu.com

Deniz OfsetNazlı Koçak

Sertifika No. 40200

Maltepe Mahallesi

Hastane Yolu Sokak No. 1/6

Zeytinburnu / İstanbul

ALBERTO
MORAVIA

RÖNTGENCİ

*“Röntgenci, bir kişinin hareketlerini değil,
davranışlarını gözetler.”*

Çevirmen: Yavuz Talip

Alberto Moravia

28 Kasım 1907'de Alberto Pincherle adıyla Roma'da doğdu. Babası Yahudi, annesiyse Katolik'ti. İtalya İkinci Dünya Savaşı'na katılana kadar gazetecilik yapan Moravia, 1941'de yazar Elsa Morente'yle evlenerek Capri'ye yerleşti. 1943 yılında Mussolini tarafından hakkında soruşturma açılan yazar, karısıyla birlikte kaçarak dokuz ay dağlarda saklandı. Komünizme yakınlığı ve burjuva toplumunu eleştiren romanları sebebiyle Kilise'nin de tepkisini çeken Moravia, İtalyan yeni gerçekçilik akımının en önemli temsilcilerinden biri oldu. Kitapları Bernardo Bertolucci, Vittorio de Sica, Jean-Luc Godard gibi önemli yönetmenler tarafından filme alındı. 1990 yılında ölen Moravia'nın başlıca eserleri şunlardır: *Düzen Adamı*, *Romalı Kadın*, *Kıskançlık*, *Diktatörün Kadını*, *Maskeliler*, *Küçümseme*.

Önsöz Olarak Hayatımın Herhangi Bir Günü

Saat altı buçuk. Geceleri altı saatten fazla olmamak üzere az uyuyorum. Uyanır uyanmaz da düşünme adı verilen o nadir meşguliyetime beş on dakika ayırıyorum. Ne mi düşünüyorum? Bunu söylediğimde size çok saçma gelebilir: Dünyanın sonunu. Bu alışkanlığımın ne zaman ve hangi koşulda başladığını bilmiyorum ama çok eski olmasa gerek. Üniversitede fizik profesörü olan babamın çalışma masasındaki onlarca kitabın arasından tesadüfen bulduğum, nükleer savaş konulu kitaba baktıktan sonra. Belki de aynı bir bitkinin büyüdükten sonra tohumunun yok olması gibi, nereden geldiği belli olmayan ve sonra da aklımdan yok olan bir şey sebep olmuş olabilir. Diğer yandan da bir nükleer savaşı düşündüğümü söylemek de yersiz. Hatta bunu düşünmenin bile imkânsız olduğunu düşünüyorum. Ancak uyandıktan sonraki beş on dakika başka bir şeyi düşünmediğim de belli.

Sabahın ilk ışıklarında bombayı düşündüğüm o birkaç dakikanın, soyut olarak yani gerçekten düşündüğüm yegâne anlar olduğunu söylemeliyim. Bunun nedeni, benim özellikle gözlerim aracılığı ile yaşamam. O on dakika, günün yirmi dört saati içerisinde kaliteli şekilde düşünme fırsatını bana sağlayan tek zaman dilimi: Karanlık, hiçbir şey yapmadan ve özellikle de bakacak

farklı bir şey bulmadan. Kalan zamanda hep bir şey yapıyorum ve bir şeylere bakıyorum. Yapmak ve görmek, düşünmeme engel oluyor. Acaba günde beş on dakika düşünmek yeterli değil mi? Ve aslında bu dünyanın sonu düşüncesi de aniden gelip saplantı halini aldı. Gün boyunca onu unutuyorum, bu doğru; ama yirmi dört saat sonra yeniden uyandıgımda, onun değişmez, tehditkâr ve hatta akıl almaz bir halde hep orada olduğunu şaşkınlıkla fark ediyorum.

Saat yedi. Yanımda uyuyan Silvia'yı uyandırmamaya çalışarak kalkıyorum. Çırılçıplak ve yalınayak yürüyorum (nedendir bilinmez, asla pijama, sabahlık ve terlik giymem; belki de burjuva hedonizmine karşı bilinçdışı bir karşı çıkıştır) ve babamın, karım ve benim için geniş dairesinin bir köşesine yaptırdığı şekilsiz ve dar banyoya gidiyorum. Küvet yok. Sadece, eğik tavandan dolayı çok alçak duran, benden daha kısa olan Silvia'nın dik olarak ve benim uzun boyumdan dolayı eğik durarak yıkanabildiğimiz bir duş var.

Duştan sonra her zamanki gibi küçük pencerenin camındaki buharı siliyorum ve avluya, çıplak ve dik duvarların üzerindeki gökyüzüne bakarak havanın nasıl olduğunu anlamaya çalışıyorum. Sonra da tıraş olmak için lavabo aynasının önüne geliyorum.

Şimdiki sorunum da sakal: Kesmeli miyim, kesmemeli miyim? Güçlkle tıraş olduğum sık ve sert bir sakalım var. Üstelik tembel ve pasaklı biriyim. Bu yüzden bir gün tıraş olup ertesi gün olmayarak işin kolayına kaçıyorum. Bu arada, tıraş olup olmama şüphemi bir fırsat bilerek kendime bakıyorum: Aynadaki yansımam, sanki bir başkasına aitmiş gibi dikkatimi çekiyor.

Ben, otuz beş yaşında yakışıklı bir adamım, ama güzel değilim. Bu fark önemli. Zayıf ama erkeksi hatlara sahip bir yüzüm var: Açık renk gözler, delici ama alaycı bakışlar, enerjisi düşük ve aşağı

bakan kaşlar, kendinden emin ve sivri bir burun, ama zor beğenen bir eda ile kısılmış burun delikleri, beyaz ve kurt dişi kadar keskin dişler, şehvetli ama yumuşak dudaklar, alın ve şakaklarda seyrelmiş siyah ve canlı saçlar, başlangıçta gamze gibi oluşmuş ama sonra kendi üzerine katlanan bir çene. Peki ya başka? Vücudumun kalanını da görmek isterim, ama aynanın yüksekliği yeterli değil. Evi değiştirene kadar, her sabah sadece yüzümü görmekle yetinmeliyim.

Bu arada, giyinip antreye doğru giderken, konsolun üzerindeki çizik, kararmış antika aynaya kaçamak bakışlar atarak vücudumun kalanını görebiliyorum. İşte ancak o zaman huzur ile sıkıntı arasında gidip gelen ama bakınca tek bir sıfatla yani entelektüel sıfatıyla tanımlanabilecek beni yeniden keşfediyorum. Evet, ben bir entelektüelim. Başka bir şekilde olmasa da giyim tarzımdan bu anlaşılıyor, aynı ortaçağda din adamlarının halktan ayrılabilmesi gibi: Mavi gömlek, siyah kravat, mavi ya da kahverengi süveter. Bej ya da haki ceket, dirseklerde deri parçaları, blucin ya da gri flanel pantolon, çöl sarısı denen renkte güderi ayakkabılar. Ancak kaliteli entelektüelliğin izi, bu kıyafetlerde yorgun ve yıpranmış bir görüntü yaratır: Dirsek yamalarının derisi parlaktır, gömlek yıpranmıştır, kravat eski ve buruşuktur, pantolon uzun süre önce ütü izini yitirmiştir. Törenler, resmi toplantılar ve davetler gibi durumlar için gereken lacivert takım elbiseyi anlatmıyorum bile.

Saat yedi buçuk. Giyinir giyinmez, apartmanımızın da bulunduğu eski Roma'nın dar sokağına inip, köşedeki gazete bayiiine babamın gazetesini almaya gidiyorum. Üç ay önce geçirdiği trafik kazası ile yatağa bağlı yaşadığından beri, "daha önce" yapmayı hayal bile etmediğim böyle küçük işleri yapıyorum. "Daha önce" terimini neden tırnak içine mi aldım? Çünkü kaza gününden beri

entelektüelliğimin yanı sıra bir evlat olduğumu da keşfettim diyebilirim.

Peki “daha önce” değil miydim? Hem evet, hem de hayır. Nüfus kütüğüne göre öyleydim ama kalben, babamın benim için tamamıyla bir yabancı olmasını istiyordum. Peki bu değişiklik neden? Doğruyu söyleyeceğim: Bir bakış yüzünden. Kaza günü babamın merdivenlerde bana attığı bakış yüzünden.

O sabah apartmanımızın bir ayağı çukurda asansörü her zamanki gibi bozduktu. Bu yüzden tarihi kişiliklerin büstleri ile süslü sahanlıktan, parlak traverten basamaklardan geçip karanlık ve gösterişli merdivenlerden aşağı indim. Son rampada üzerinde bir adamın yattığı bir sedyeyi taşıyan iki garip hastabakıcı ile karşılaştım. Pek aldırmadım çünkü henüz babamı tanıyamamıştım. Ama sedye bana doğru yaklaştıkça adımın söylendiğini duydum ve sedyedeki adamın o olduğunu anladım. Uzanmış, çarşaf çenesine kadar çekilmiş, harika beyaz saçları darmadağın ve genelde pembe beyaz olan yüzü de çok solgundu. Onu tanıdığımdan emin olmak için bana bir bakış attı ve sonra gülümsemeye çalışarak, “Bir şey yok, basit bir trafik kazası. Sanırım ucuz atlattım” dedi. Bana seslendiğinde duran hastabakıcılar, ilerlemeye devam ettiler. Ben de hiçbir şey demeden yönümü değiştirerek arkalarından takip ettim.

Şimdi babamla ilişkimin değişmesine sebep olan o bakışın nasıl olduğunu bilmek isteyeceksiniz. Şöyle: O bakış, bir babanın oğluna bakması gibi değildi. Bir adamın, başka bir adama ihtiyacı olduğunu belirten bir bakıştı. İşin garibi, bu bir erkeğin diğer bir erkeğe attığı bakış, benim o andan itibaren baba-oğul ilişkisine girmemi sağladı.

Daireye geçiyorum, savaş sonrasında kalma eski mutfağa geçiyorum: Boyaları dökülmüş iki beyaz büyük vernikli dolap, kullanılması zor ve karmaşık dev bir fırın, küçük mermer bir masa, kenarları hasır sandalyeler ve tüm bunların ortasında çok büyük ve yeni bir buzdolabı. Mutfak yarı aydınlık çünkü ışık, sadece avluya bakan küçük bir pencereden giriyor. Lambayı açarak kendimi babama kahvaltı hazırlamaya veriyorum.

Doğru, babamı yarım saat daha bekletebilirim; saat sekizde babamın yan odasında uyuyan yaşlı hemşire Rita gelir. Ayrıca temizlik yapmak ve öğle yemeğini hazırlamak için ancak sabah onda lütfedip gelen ve akşam yemeğini pişirdikten sonra da akşamüzeri giden kadını da daha erken getirebilirim. Ama babamla yeni ve garip ilişkimizi anlayabilmeniz için bir not düşmem lazım: Kazadan sonra oluşan ve neredeyse gözüme sokulan bu uyarıyla meydana gelen bu değişim nedeniyle, kahvaltıyı benim hazırlamam konusunda sessiz bir anlaşma imzalandı. Buna göre, büyük bir dikkatle birkaç dilim ekmek kesiyorum ve kızartma makinesine yerleştiriyorum, kahve cezvesini ocağa koyuyorum. Bir tepsiye fincanı, sütü, tereyağını, balı, yoğurt kâsesini koyuyorum. Başka? Ah, evet, genelde unuttuğum peçete. Ekmek kızarıırken ve kahve pişerken masaya oturup gazetelere göz gezdiriyorum. Sonra yanmış ekmek kokusu mutfağa yayılıyor ve kahve de taşıyor. Ayağa fırlayıp ocağı söndürüyorum. Ekmekleri bir tabağa koyup, iki gazeteyi de tepsinin yanına yerleştiriyorum, mutfaktan çıkıyorum. İki oda ve mutfaktan oluşan daireme babamın yaşadığı daireyi birleştiren, kitap rafları ile dolu dar ve uzun koridorda tepsiyi sarsmamak için yavaşça yürüyorum. Yani bir nevi garsonluk yaparken, kendi kendime şunu diyorum: Kazadan önce bu titizlikle, dahası gerçekten içten biçimde ve sıkılmadan, babama kahvaltı hazırlayıp bir evlat olarak saygı gösterebilmeyi hayal edebilir miydim?

Babamı uyanmış, pijamaları üzerinde ve iki yastığa dayanmış bir halde yatakta otururken buluyorum. Elinde her zaman yanında taşıdığı aynaya bakarak saçlarını tarıyor. Aslında saç bakımını, kahvaltıdan sonra hemşire yapacak ama o dağınık saçla durmak istemiyor.

Babam hemşirenin, hemen yanındaki küçük yatak odasında kalmasını istemişti. Kendi yatağını ise, çok daha büyük olan çalışma odasındaki iki pencereye karşı yerleştirmişti ve tıraş olduktan sonra Roma'nın çatılarında neler olduğunu, daha doğrusu neler olmadığını görmek için bakıyor. "Günaydın. Nasılsın?" diyorum ve bana başını çevirmeden, "Fena değil" diyor. Aradan geçen bir saniye sonra bana dönüyor ve eliyle aşağıyı işaret ederek, "Lütfen" diyor. Anlayıp tepsiyi tekerlekli masaya koyup, babamın göğüs hizasına gelene kadar itiyorum. Sonra eğilip ördek denen ve kuş şeklinde tasarlanmış cam kabı yatağın altından alıyorum. İçi idrar dolmuş ve bazen de hâlâ sıcak oluyor. Ortasından kavrayıp uzağımda tutarak, dökmek için banyoya gidiyorum. Kimsenin benden yapmamı istemediği, ama kimseye de bırakamayacağım bu işi her yaptığımda, banyodaki aynada kendime bakıyorum ve nasıl denir, acı bir ifade görüyorum. Bu yüzden, tesadüfen ya da bilinçsizce bile olsa, kendimi cezalandırmak isteyip istemediğimi kendi kendime soruyorum. Ama neden cezalandıracağım ve neyin cezasını çekeceğim ki?

Banyodan temizlenmiş ördekle dönüp babamın yatağının altındaki yerine yerleştiriyorum. Sonra karşısındaki bir koltuğa oturuyorum. Kahvaltıyı babamla birlikte yapmıyorum, çünkü aşağıdaki dar sokaktaki barda daha geç saatte kahvaltı etme alışkanlığım var. Bu yüzden babam kahvaltı ederken, sadece ona bakıyorum. Onun yüzünü gözlemleyerek ona karşı davranış değişikliğimin gerçek sebebine sızmak istercesine, bu işi çok dikkatlice yapıyorum.

Babam, benim aksime güzel bir adam ama yakışıklı değil. Demek istediğim şey, güzel ama küçük bir kafasının olduğu. Uzun boyun ve geniş omuzların bana sağladığı atletik hava, onda yok. Kır ve gençler gibi dalgalı saçları, kömür rengi kaşlı kırmızı yüzünü çevreliyor. Burnu eğik ve sert, ağzı gururlu ve arzulu, açık renkli gözlerinde ise boğucu bir ışık mevcut. Babamın güzelliği, en azından bana göre, mesleğinin önemi ile bağlantılı. Üniversiteli bir soylunun güzelliği; kutsanmış ve tanınmış bir bilimadaminin güzelliği; özetle, umutsuz bir biçimde akademik bir güzellik. Neden umutsuz diyorum? Çünkü onunla olan ilişkim, onun bu ısrarcı karakterinden çok etkilendi, işte bu yüzden umutsuz. Çocukluğumdan beri ne zaman ona sevgiyle yaklaşısam, mesleki yüceliğinin aramıza saydam ama kırılmayan bir cam gibi girdiğini hissediyordum. Bu da onu sevmekten çok hayran olmama izin veriyordu. Bu sevgi ilişkisinin neden imkânsız olduğunu, küçükken anlayamıyor, nedeninin kendi ürkekliğim olduğunu sanıyordum. Çok sonları ergenlik çağıma geldiğimde suçlunun, sosyal kimliğinden sıyrılamayan babam olduğuna karar verdim. Sonrasında da işi yavaş yavaş ona karşı neredeyse düşmanlık hissetmeye kadar uzattım. Ama suçun tamamının, en azından bir bölümün bende olmadığına, asla tamamen emin olamadım. Ama neden? Onunla ilgili hangi konuda yanılmıştım? Her sabah kahvaltı sırasında onu gözlerken hep kendi kendime bunu soruyorum ve bir yanıt bulamıyorum.

Babam, kâsedeki yoğurdunu yedi. Şimdi de fincanına kahveyi ve sütü dikkatlice koyuyor. Ekmeğinin üzerine yağ ve onun da üzerine ince bir tabaka bal sürüyor. Kahvaltı sırasında yaptığı bu hareketler, bir zamanlar beni çok rahatsız ediyordu. Ancak değişime uğrayan ilişkimizde, onun herhangi bir şeyi yaparken kendini mükemmel bir şekilde kontrol ettiğini görmemezlik edemiyorum.

Açıkça keyif almadığı görülse de ölçülü bir şekilde yiyor. Benimle de ölçülü. Tatlı ve hoş bir tonda konuşsa da kendi tarzı var, hafiften otoriter konuşuyor. Bana havanın nasıl olduğunu, dün gece Silvia ile hangi filmi seyrettiğimizi, nerede yemek yediğimizi ve buna benzer sorular soruyor. Ama bence bunları hep nezaketen soruyor, aslında onu zerre kadar ilgilendirmiyor, ya da umursamıyor da öylesine soruyormuş gibi yapıp merakını gideriyor, kim bilir. Sonra, görevini yerine getirmiş biri gibi susuyor ve gözlerini pencereye çevirip yemeğe devam ediyor. Ben de gazeteyi alıp okumaya başlıyorum. Aslında bir kahve ile bir şeyler yemek istiyorum ama fizyoterapist gelene kadar ağzımdaki sabah olan acı tat ile onun yanında kalmaya inat ediyorum. Fizyoterapist, her zamanki dakikliği ile babam kahvaltısını bitirir bitirmez geliyor.

Fizyoterapist, kel kafalı ve gür bıyıklı küçücük bir adam. Sanki kelliğini bıyıkları ile telafi etmek istiyor. Eski sihirbazlık günlerinden kalan körüklü siyah bir valizle geliyor. Ceketini çıkarıp gömlek ve pantolon askıları ile kaldığında, yirmili yılların sessiz komedi filmlerindeki karakterlere benziyor. Tarzı olan biri diyebiliriz ama profesyonel olarak çok etkili ve çok sevecen biri. Mesleğine olan bağlılığını babam çok seviyor. Kendi bağımlılığının doğru ya da normal olduğunu ispatlamaya çalışıyor belki de.

Fizyoterapist, babama masaj yapmaya hazırlanırken neşeli ama yapmacık bir şekilde haykırıyor: “Sayın profesör, hemen ayağa kalkalım. Bu sizin yeni hayatınız sayın profesör, yeni hayatınız.” Babam da aynı şekilde nazik ama yapmacık şekilde cevap veriyor: “Yetmiş yaşında ne yeni hayatı Osvaldo? Artık hayat biraz daha yaşlı olacak, o da kaldıysa.”

Fizyoterapist, şimdi de babamın örtüsünü kaldırıyor. Buruşmuş çarşafın ortasında gergin ve öylesine yatan vücudu görünüyor. Babam, pijamasının iplerini çözüyor ve fizyoterapist, pijamayı ayak bileklerine kadar indiriyor. Kazada babamın uyluk kemiği kırılmış, bu yüzden fizyoterapist bacak kasları üzerinde çalışıyor.

Ah, ah, babamın kafası ile vücudu ne kadar farklı! Bembeyaz teninin üzerinde kara kılları olan karnı, garip şekilde şiş görünüyor. Bacaklarında sanki hiç kas yok ve bir o kadar da güçsüz ve zayıf. Cılız bacaklarından dolayı dizleri ve ayakları çok büyükmüş gibi duruyor. Ancak, ilkbaharın ılık rüzgârı arasından süzülen beyaz ışıktaki görünen organı, şişkin ve belirgin hayalarının üzerinde çok fazla kasık kılları arasında bu vücudun durumunu yalanlarmış gibi duruyor. Babam sanki sadece orasını bronzlaştırmış gibi esmer ve neredeyse yarı ereksiyon halindeymiş gibi çok büyük.

Pantolonunun bile altından belli olan bu olağanüstü büyüklükteki organı, beni çocukluğumdan beri çok etkilemişti. Ama daha sonraları babamın “akademik” güzelliği ile bu organını bağdaştıramamıştım. Erkeğin cinsel gelişimi ile bilimadamı olarak bilgisinin ne alakası vardı? Ayrıca, kazadan sonra değişen ilişkimizin nedenini ararken, neden organını inceleyip gözümü ayırmıyorum ki?

Fizyoterapist, soğuk şakaları ile dolu konuşmasını sürdürürken, benim kafamda da bu düşünceler uçuşuyor. Fizyoterapist, yatağın kenarına oturup elektrikli bacak masajına başladığında, aklıma aniden garip bir fikir geliyor. Acaba bu vibratöre benzeyen aletle babamın organına biraz fazla dokunursa ne olabilir? Belki bu umursamaz ve uykulu halinde kalmaya devam eder, belki de sert bir şekilde havaya dikilir. Bu saygısız ve saçma düşünceler,

bana gitme zamanının geldiğini hatırlatıyor ve ayağa kalkıyorum. Babamı ve fizyoterapisti selamlayıp hemen çıkıyorum.

Saat dokuz. Neden sabahları babamla masada kahvaltı etmek yerine kahve içmeye köşedeki bara gidiyorum? Her sabah bu saçma alışkanlığımdan neden vazgeçmem gerektiğini düşünüyorum. Babamın evinde onunla hiçbir şey yapmadan, hatta hiç görüşmeden saçma sapan yaşamayı kabul ettiğimden beri sürdürdüğüm bir alışkanlık bu. Tarihöncesi çağlarda balinaların karaya çıkma-larını sağlayan bedenlerindeki fosil ayakları gibi, kahvaltı etmeyi reddetmem de benim içimde. Aslında her zaman kahveyi onunla içmem gerektiğini hissediyorum. Zaten içme saatlerimiz bile aynı. Ancak oldukça dipte kalmış bir nedenden dolayı bunu yapamıyorum. Sanırım bu, benim gözümde bir yenilgiyi kabul etmek ya da daha da iyisi yenilgiyi yeniden kabullenmek gibi. Acaba bu küçük reddediş konusunda ne düşünüyor? Farkına vardığından da hiç emin değilim ve bu da aşağılanma duygusunu ortaya çıkartıyor. Gözden kaçırdığımız bir sürü hikâye.

Saat dokuz buçuk. Ayçöreklerimi yiyip kahvemi içtiğim bardan, barmenin şaşkın bakışları altında çıkıyorum. Neden evimde kahvaltı etmediğimi sorguladığına eminim. Apartmana dönüyorum ve benim külüstür arabamı genelde park ettiğim avluya gidiyorum. Kazadan önce babamı, karşı köşede kocaman Mercedes'inin içinden çıkarken görürdüm. Ve her seferinde de aynadan yansıyan görüntünün bana hissettirdiği rahatsızlığı hissederdim. O, üniversitede fizik profesörü, ben de Fransız edebiyatı profesörü. O meşhur, beni tanıyan yok. O, durumundan memnun, ben ise değilim. O, düzene mükemmel bir şekilde uyum sağlıyor, ben ise tam bir marjinal: Evet, o ayna ona benzemediğimi umarak baktığım ve belki de birkaç ortak iz bulurum korkusu ile izlediğim bir

aynayı. Peki şimdi bu umut, bu korkunun nedeni ne? Belki de biz, birbirinden tamamen farklı insanlar değilizdir. Ve özellikle de şu an, babamın arabası benimkinin yakınında değilken, neden bir eksiklik ve dengesizlik duygusu yaşıyorum? O var olduğu sürece ben yaşayabileceğim diye olmasın?

Her şekilde mesleklerimizdeki benzerlik, bana her zaman pek anlamlandırmadığım tuhaf bir rastlantı gibi gelir ve güldürür. Kazadan önce, masadaki sessiz ve düzenli yemek saatlerinde, babamla otururken şunları konuşmanın hayalini yaşardım: “Profesör, fizikten nefret ediyorum.” “Profesör, Fransız edebiyatından nefret ediyorum.” “Profesör, senden hiç hoşlanmıyorum: Sen bir burjuvasın, bir üniversite soylususun, bir *düzen* adamısın.” “Ya sen profesör? Tartışmada kaybetmiş, tam da bir şapa oturmuş bir öğretmensin. Hayatın da berbat durumda zaten.” Eh öyle işte, babamla yaşamak zordur!

Ancak öğretmenlik konusunda başarısız oldum. Bundan kimsenin şüphesi olmasın. Çok sevdiğim ve iyi bildiğim Fransız edebiyatını öğresem de, öğretmenlik yapmaktan hoşlanmıyorum. Öğretmenliği sevmiyorum, çünkü beni yoruyor. (Asla yorulmayan profesörler vardır, dersleri hep aynı seviyede yürütürler ama ben bunu başaramıyorum.) Sonra düşünmeden durmadığım için kürsüden konuşurken, öğrencilerim konuştuğum şeyi anlayamazlar, ayrıca anlamaya da hiç çabalamazlar. Ancak öğretmeyi sevmememin çok daha garip bir nedeni var; ders sırasında eserini yorumladığım şu ya da bu yazar için duyduğum heyecanı kontrol edememem. O an öğrencilerin önünde olduğumu unutuyorum ve kendi kendime söylenme anlamında “Hayvanlar!” diye sesleniyorum, yorum yapıp konu dışına çıkıyorum, sonra salim akılla pişman oluyorum ve kalbimi layık olmayan dinleyicilere açmış

gibi utanıyorum. Ama söylediğim gibi rutin bir adam değilim. Böylece kürsüde geçirdiğim saatler, konu dışına çıkmama rağmen hiddetin, bilginin sınırlarında kalınca, sıkıntının ardı ardına geldiği, sürekli bir rahatsızlık halini alır.

Saat bir. Üniversiteden eve geliyorum. Babam kaza geçirdiğinden beri, yatağının yanına yerleştirilmiş küçük bir masada yemeği onunla yiyorum. Babam ise, yatakta oturarak, sırtında iki küçük yastık, tabak, çatal, bıçak, tekerlekli masasının üzerinde yiyor. Öğlen, doğal olarak Silvia da katılıyor. Doğal olarak diyorum çünkü Silvia için babamla yemek yemek çok doğal bir şey değil: Babamı sevmez ve bunu isteksizce yaptığından eminim. Ayrıca babam ona sevimli gelmiyor, bunu hem biliyorum hem bilmiyorum. Geçmişte aynı nedenlerden dolayı ona karşı çıktığım söylenemez: Silvia'nın karşı çıkmakla hiç ilgisi yok, hatta babamın bir üniversite soylusu olması durumu onun hoşuna bile gidiyor. Hayır, Silvia babamın suçu olan bir nedenden dolayı değil, ev sorunundan dolayı hoşlanmıyor.

Evlendiğimizde kendimi hesapta olmayan ve bir anlamda ölümcül bir ikilemle karşı karşıya buldum: Ben daha henüz çocukken ölen annemden, oturduğumuz apartmanın üçüncü katındaki büyük daire bana miras kalmıştı. Ergenlik çağında hangi içgüdüden kaynaklandığını bilmediğim isyankâr bir havayla babama, miras ile ilgili hiçbir şey bilmek istemediğimi ilan ettim. İşin içinde daire bile olsa, ben hiçbir şeye sahip olmak istemiyordum. Bu isteksizlik, her zaman babamın evinde yaşamam ve hâlâ yaşıyor olmamla çelişen bir durumdu. Sanırım isyankâr öfkeme rağmen sahip olmadığım bir şeyden vazgeçmek, sahip olduğum bir şeye göre daha kolay geldi. O durumda babamın tavrı kendine özgüydü. Bu beyanımı her zamanki gibi iyi niyeti